

A. 10 12.

Asa died

II.

Danla, lantla, suutene,
Liigu, linnu teetelene!

Puuletanud

A. E. Sööt.

Tartus 1891.
A. Grenzsteini trüff.

A. 1012

Asa õied

II.

Laula, laula, suukene,
Õigu, tinnu keeletene!

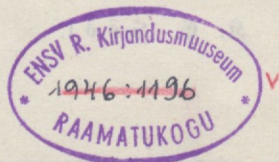
Luuletanud

A. E. Sööf.

Tartus, 1891.

A. Grenzsteini trüff.

ДОВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ, ДЕРПТЪ 3. АПРѢЛЯ 1891 г.

60730

Minu laul.

Ma kui sündind sõjameheks,
Sõjast laulu loon,
Kaskeht rinnast rahutumast
Häüled ette toon.

„Kullakene, kui sa tuled
Jälle meitele,
Too his õrnad rahuhäüled
Minu salmisle!“

Kullakene tuli meile,
Tuli nagu koit —
Tema huuled roosnupud,
Silmis tuleloit.

Sõjamees nüüd olen jälle,
Sõjalt laulu loon,
Mis ma kulla filmas leian,
Seda ette toon.

Minu laulus sürab tuli,
Mehib haljas raud,
Kuni lootused ja õnned
Kiinni katab haud.

Kuis võib vaikida see süda!

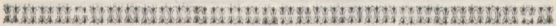
Kuis võib vaikida see süda,
Milles elab kevade,
Milles sürahlma waade
Äratab kõik elule!

Wanta, kuidas mets ja wäli
Kalsendab kui lillewõõ!
Kunala, kuidas õõpik küiab
Terwe kewadise õõ!

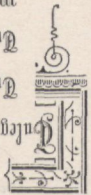
Selle rinna sees ka õõpik,
Kewadine ilnilm,
Keda õielises eas
Teretab weel neiniklm.

Ja ta hõiskab ja ta küiab
Tundmused his ilmasse,
Laulab hella tännalaulu
Särahlma neinale.

Zule paistel.

Zulegga ma olen üra hartund,

Zule paistel sücs kasvatund,

Zule paistel kolle näcs ihund,

Õnanaisa iusttu kaurand.

Zule paistel olina õrks,

Zule paistel kolts farwe laud,

Zule paistel — heles päike paistel —

Õnandasin ma maad ja mere pääl.

Zule paistel tundis süda soojust,

Zule paistel teidisin kallima,

Zule paistel — waimustufe tules —

Õnain : Oesti caluots, ela sa !

Zule paistel wandan sübi elu,

Soendan end kanna kallimul meel,

Seft mu kallim ise ka on tuli,

Õniguan koiduühit mu eluteel.

Surelkand, wõatke tema hini —

Õlan tuli süle lühwasja !

Zulegga ma olen sõbraks laanud,

Zule seftis sobus elada.

Zule paistel soowin ma ka lastu,

Zule paistel minna muukaste —

Sellep pänge ka mu hanna ehteks

Õnitan süle — lastisühe.

Kurb süda.

Tule, Manni, löö mind kulliks,
 Manni, taba mind!
 Löö mu süda jälle nooreks,
 Röömsaks mina riud!

Läki alla karjamaale,

Kopli kiigele,

Läki metsa, marjamaale,

Läbi lilled!

Mannikene löi mind kulliks,

Manni tabas ka,

Jooksin sinna, jooksin tänna

Raste seltsis ma.

Aga ei mu süda muutunud,

Röömsaks läinud ta —

Oh, ma tean, ei Manni paelust

Jal ta lahti saa!

Unustatud.

Kord katekoore lisse
 Mu nime löiksid sa
 Ja ütlesid: „Sind tahan
 Mu meeles pidada!“

Münd hädalt nosta mööda,

Kui rääkisid sa nüi, —

Mu nimi kiini kaswand

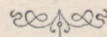
Ja viimse kriipsuni.

Te kase koorelt kadunud,

Sul kadund südamest:

Sa räägid uuest nimest

Ja teisest tõutusest.

Tuli.

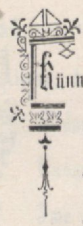

Täljas tulekahju hära,
 Tulekellad hüüavad —
 Minu aknaist jookswad mööda
 Kustutatjad väledad.

Oh, kui waataksid mu tuppä,
 Waataksid mu südame,
 Millest wale armu pärast
 Wala tõuseb lõkkele.

Wälja jooksen neile järgi
 Tulekahju juurde ma —
 Wakest tuld süül tule kõrwal
 Kustutatataks horraga.

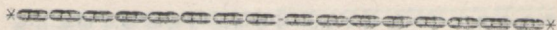
Surb linnuke.

Hännilinnukene laulab
 Aias õitswa toome pääl,
 Nagu nutul, nagu naerul
 Kölab tema hele hääl. —

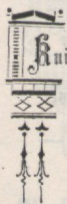
See, see sama linnukene,
 Kesse mulle laulis ka,
 Kui ma Helmi rinna najal
 Olin õnnis otsata.

Oh, mu weike linnukene,
 Mis sind nõnda kurwaks teeb?
 Kas ehk walelise pärast
 Kahetsus su rinnas keeb?

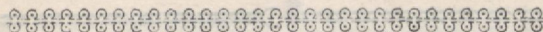

Wiinne armastus.

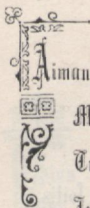

Kui kõigist maha jäetud,
 Kui olin ükli ma,
 Kui midagi ei leidnud,
 Mis võisin armasta:

Süis armastatu walu,
 Mis arm mu rinda löi,
 Sest mälestus nii võimsalt
 Weel kord ta ette löi.

Eüdame hääl.

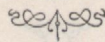

Aiman, tunnen, et mu rinnas
 Midagi on uueks ärkand,
 Tunnen, et mu põue põhjas
 Ime igatsus on täckand.

Mida soowin, tahan ma,
 Ei ma ise aru saa.

Oleks taewas mulle lahti —
 Ei ma taewast vastu wõtaks;
 Oleks waikne haud mul waba —
 Hanaft eemale ma tõttaks.

Aga süda ütleb sees:
 Ilma pääl sul õnn weel ees!

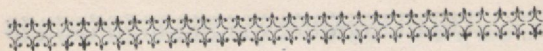

Uus hommik.

Juba arwahn, et ammu
 Ristunud on leegihe,
 Mis kord lõhkel hinges loitis,
 Tundel täitis südame.

Juba walmistahn risti
 Armastuse haual ma,
 Tahtahn näetihnd lehtedega
 Surund leeki warjata —

Aga täna koitis mulle
 Armuhommik uneste,
 Täna südame ma andhin
 Tulewase armule.

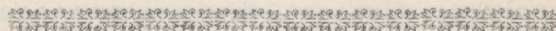

Waba ruum.

Sinu silmist nagu walgud,
 Tulenooled lendawad —
 Lennaku! — neid wastu wõtan —
 Kõlap kohta leidwad nad.

Moa otsa wõrd weel ruumi
 Leiawad mu südamest,
 Mis on puutumata jäänud
 Sõnawatest nooledest.

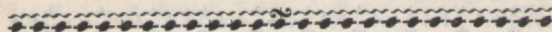

Sinu silmas särab.

Sinu silmas särab
 Bele tuluke,
 Saadab leegid mulle
 Otse südame.

Temas nagu laseks
 Sada soldatit —
 Märgilauaks võtavad
 Mina südamid.

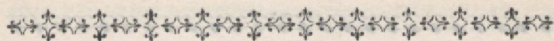
Rahvapidul.

Suured pidul — palju sõpra,
 Lõbu, rõõmu lõpmata,
 Palju kuulda, palju ühka,
 Mahutada cinnasja —

Aga ei seft meelde jäänud
 Midagi nii kindlaste
 Nagu ühe veikse neiu
 Sinisklmas minule.

Waras.

Aage taga, wõtke kinni
Seda neiukest,
Kesle praegu mööda sõitis
Meie wäratest!

Eks te näinud, kas tal oli

Wankris midagi —

Mina tunnen, et on wiinud

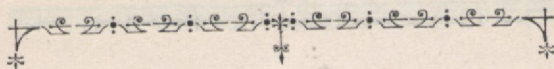
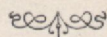
Minu südame.

Aage taga, wõtke kinni

Waras-neiuke,

Et ma jälle kätte saaksin

Oma südame!

Ütle wälja!

Ütle wälja, neiukene,
Mis mul tahkised ütelda,
Ütle wälja, hobo ootab,
Warsti pean minema.

Ütle wälja, mis on warjul

Põue põhjas salajas,

Mis nii hekkalisel häälel

Suule pääl on heljumas.

Suuled tafa liikuswad,

Puustades ütles ta,

Mida ta wist ammu ihkas:

„Oh, kui armas mulle sa!“

Hobu ootab — ootku pääle —

Ei nääd taha winna ma:

Nääd ma igaweste tahaks

Neiu juures elada.

Joodik.

Jõige suurem joodik ilmas
 Mina waene mees,
 Joodik iga ühe silmas,
 Joodik enda ees.

Olgu terwes ilmas kainus,
 Kainus Cestimaal —
 Mina olen joodik ainus
 Kehwal waejel aal.

Kustumata ou mu jannu,
 Jann lõpmata —
 Ma joon armastuse uõnu
 Meiu riinalla.

Ilue aastä palwe.

Igewaisa, uuel aastal
 Juhata mind uuel teel —
 Anna mulle süda u u s,
 Anna mulle mõistlik meel!“

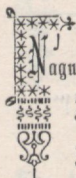
Kallim kuulas ristis kätel,
 Kuidas palwetahin ma,
 Kallim kuulas — hakkas nutma,
 Ega lastnud waigista.

Miks ta nuttis, miks ta kaebas,
 Ei ma sellest aru saa.
 Kull ma küshin, kull nõudhin —
 Wastus, see jäi andmata.

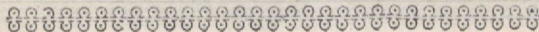

Waigistaja.

Nagu kaljalt kukkuv koske,
 Nagu mäslaw merepind,
 Nagu leegitseja tuli —
 Nõnda tundmustes mu rind.

Sääl on põrgu, sääl on taewas,
 Sääl on elu imene,
 Aga sina, kallikene,
 Waigistajaks temale.

Wabandus.

Mina olen põllumehe poeg,
 Tahan põllu wahel kõndida:
 Põllu wahel õitswad kaunid lilled,
 Kõnnib naabri pere tütar ka.

Mina olen põllumehe poeg,
 Tahan põllu wahel kõndida:
 Põllu wahel laulab lõokene,
 Laulab naabri pere tütar ka.

Naabri pere tütar võib ju kōia,
 Võib ju laulda isa põllu pääl;
 Mina aga waatan lille ilu,
 Kuulan, kuidas kõlab lōo hääl.

Naerata veel!

Ainsa naeratusega
 Mõitki sinu mind,
 Ainsa naeratusega
 Awanes ma rind.

Naerata veel!

Ainsa naeratuse eest
 Annud palju ma,
 Annud õitswa elu'a,
 Armu õõgawa.

Naerata veel!

Süda kardab hünast.

Mein, ära kannu rinnas
 Hünast lille õit —
 Hünane sa ise juba,
 Hünasel ju võit.

Sinu palgetel ju praegu

Kiilgamas on hoit:

Paned õie veel sa rinda —

Oled tule loit.

Sellep palun, ära kannu
 Hünast lille sa:
 Hünast minu süda kardab,
 Kardab tulenna.

Ara usu!

Ara usu lillekeh

Naabri akna pääl:

Lillekeste wahel särab

Eelkene süäl.

Mööda käies lillekeh

Waatsin mina ka,

Aga wantes süda süttis

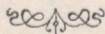
Põnes põlema.

Sellep ära ial usu

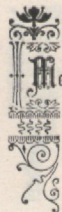
Lillekeh ja:

Lillekeste wahelt waatwad

Silmad säralka.

A o h i.

Meie Manni puruhaige,

Mannikene surma teel;

Kui ei warsti tohter tooda,

Lahkub enne õhtut weel.

Toodi tohter haige juurde

Surma häda arstima:

Tohter kuulab — andis rohtu:

Ei võind haiget aidata.

Meie Manni puruhaige,

Mannikene surma teel;

Kui ei targem tohter tooda,

Lahkub enne õhtut weel.

Wiimaks tuli peinkene

Surmatõbi wõtama:

Ta tõi kaasa armpilgu,

Musu meismagusa.

Mänd on Manni jälle teeme,
 Määdas jälle surma oht: —
 Peiu oli targem tohter —
 Peiu musu surma-roht.

— 29 —

Sõbrad.

Wagu ühe emu lapfed
 Hans ja Annake:
 Meid on kokku juhatanud
 Tuba karjatee.

Kus on Anna, süäl on Hansa,
 Kus on Hans, süäl Annake,
 Nagu kewade ja ööpik,
 Päikse kiir ja lilleke.

Hans ja Anna saured sõbrad,
 Seda teau ma;
 Mis seft wiimaks wälja tuleb,
 Wöin ju aimata.

Slu ja õnn.

Slm hiilgas nagu mõrsja ehtes,
 Kui „Kewad!“ kõlas koorina —
 Süül tuhat, tuhat lillehelma
 Kui tähed lähfid särama.

Ei süda võinud külmaks jääda,
 Kus tulekeelel rüügitigi:
 Kõik tundis hella vastukaja,
 Mis tungis hinge põhjani.

Reg närike. Ei õnnetundi

Õi kannu tunda inime,

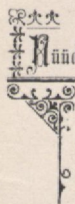
Näe, igavesel lipukirjal

Tu lugeda: „Meil sügise“.

Ta mõrsja kulmilt lillewanik
 Süül maha langes värinal . . .
 Hind tundis lõhestawat valu —
 Kõik kadund, mis nii armas tal.

Sarmakuu.

Nüüd on käes meil heinakuu,
 Sume sarmakuu:

Nüüd on waru koidu eel
 Wikatil ju töö —
 Wärske rohi langeb loos,
 Nagu hidi wöö.

Wikat niidab koidu eel
 Lillehesed ka —
 Niitis ilma armuta
 Kanni kallima.

Minu kallim kannike —
 Naabri neinke.
 Tema oli armas muil,
 Armas sarmale.

Olgu häes siis heinakuu,
Sume surmakuu!

Niitku mind ka kare surm
Õitsemise a'al!
Niitku, ühendagu meid
Kõrgel lilleraal!

Sureja peig.

He jätan mina sinu,
Kes mul kallis südamest,
Teise hõlma tahan minna,
Teise hõlma igawest.

Üks mul kallis neiukene,
Kes on kõrgist teistest ees,
Teine süraw tähekene
Kõrgel taewa sinu sees.

Maata, täheke mind ootab,
Ootab wõksud reikimest,
Kes on palju õnne tunnud,
Kaawa saanud ilma seest.

Hega wühe — Jumalaga,
Minu sine täheke!
Jumalaga üriks ajaks,
Tule warsti järele!

Jumalaga, õnned, walad!

Jumalaga ilus ilm!

Kauge täht mind ammu ootab —

Kinni läüb mu wõhnd ilm.

Järwe kaldal.

Kusfa kingu kenal jalal
 Metel waihue woodike,
 Kaine soowitusel salal
 Kustilaan on laglele;

Kusfa udulisel sillal
 Wesi kõnnib kõrgele,
 Kõigub koidurikkal hissäl
 Hõbe helmel ülesse:

Sääl mu lahked lapse pilgud
 Walguswad wantama,
 Waatama, kuis iluwilgud
 Lääkistwad lilelta.

Sääl mul järwe kannisusel
 Disar pidi kuivama,
 Kui ma tafa pulwetusel
 Üles püädsku waadata.

Hüüd, kus saatus eluteele
 Kiwa külwand rohkeste,
 Euleb sagedaste meele
 Järwe kallas kannike.

üks sureja.

Luemas, wõta tagasi see anne,
 Mida eluna mull' andsid sa!
 Kibe oli tema karik juna —
 Mehi segatud süäl kihwtiga.

Wõta, wõta! wõhnd olen juba,
 Tahan hana hõlmas pahata —
 Neid on küll, kes afeemele astwad
 Elukihwti jooma jännuga.

Enne ja nüüd.

Olin weike, olin karmes
 Nagu nirkike,
 Kõrgel aia ot'as seisin
 Akka rõõmfaste.

Nüüd on möödas noorusiga,
 Halliks läinud ma —
 Ei mul enam meelde tule
 Aial hõifata.

Nüüd mul meeles teised soovid,
 Teine tahtmine:
 Nüüd ma alla poole astuks —
 Alla kanasse.

Lõofene.

Lookene, põllumehe sõber,
 Otsib põllumehed ülesse,
 Tema lendleb üle minu õue,
 Kaulab mulle laulu lahkeste.

Oh, kui armas on ta häälle kaja,
 Mida heal meelel kuuln ma!
 Aga hiski — oh, ma soovin seda,
 Et ta nõnda laulaks muial ka.

Mulle õitseb alles noorusiga,
 Olen rahul oma eluga,
 Jõuan püewa higi, tööd ja waewa
 Ära kanda ilma troostita.

Aga minu isa, kall ja wana,
 Palju kannatanud elusfa,
 Talle tarwis kofutust ja troosti
 Lahke linnukele lauluna.

Lõokene, põllumehe sõber,
 Lenda üle metsa, mägede! —
 Jumal andku sulle lahket reisi —
 Lenda minu kodukülasse!

Lendle süäl his üle laia põllu,
 Kusja künnab, külvab isake,
 Kanna lõbusamas suvelaulas
 Minu terwitused temale.

Lõokene, weike sõbrakene,
 Kaulaga ta töö sa kergeks tee:
 Laula taewa õnnistust ja õnne
 Isa põllul iga waosse.

Minu tähtid.

3. Lantenbachi Läti laul.

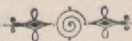

Kolme värwi taewa sinu
 Soiab ilma otsani,
 Kolme värwi pean mina
 Üliarmsaks alati.

Üks on värwi roosikarwa,
 Teine lume läikega,
 Kolmas hiilgab kullakarwa
 Üle laia ilmamaa.

Üks see kumaw hoidu läike,
 Teine hõbekuues kun,
 Kolmas sätendaja päike,
 Beledam kui ükski mun.

Oh, kuis täidawad nad rinda
 Imelise võimuga!
 Süda, tume nende hinda,
 Hamaad nii armasta!

20.	Haerata weel!	24
21.	Süda kardab punast	25
22.	Ära usu!	26
23.	Rohi	27
24.	Sõbrad	29
25.	Mu ja õnn	30
26.	Surmakuu	31
27.	Sureja peig	33
28.	Järwe kaldal	35
29.	Üks sureja	37
30.	Enne ja nüüd	38
31.	Lõokene	39
32.	Minu wärwid	41
33.		40
34.		41
35.		42
36.		43
37.		44
38.		45
39.		46
40.		47
41.		48
42.		49
43.		50
44.		51
45.		52
46.		53

Res. f. 10